

ІМОВІРНІСТЬ ВИНИКНЕННЯ СПАЛАХІВ СИБІРКИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Воловецька Є.С., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Коник В.-А.Р., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Петькун Г. В.**, асп.

Національний університет біоресурсів і природокористування, м. Київ, Україна

Вступ. Спалахи сибірки є серйозною загрозою для тварин і людей. Дане захворювання може мати дуже погані наслідки для здоров'я та навколишнього середовища, тому вивчення, прогнозування й контроль її поширення є актуальним завданням в сучасному світі.

Мета: дослідити імовірність виникнення спалахів сибірки в сучасному світі.

Матеріали і методи: огляд літератури було виконано за допомогою онлайн бази даних Google Академія, щоб отримати відповідні публікації з усього світу між 2010 і 2020 роками. Спочатку було відібрано 5 статей, а після ретельного вивчення – 2 статті. Також використано онлайн бази даних Державних сайтів України, щоб дослідити епізоотичний стан щодо сибірки в Україні.

Результати: вивчивши відібрані статті, встановлено три фактори підвищення імовірності виникнення спалахів сибірки у сучасному світі:

- 1) занесення збудника з гіперендемичних щодо даного захворювання регіонів (зокрема, Афганістан, Бангладеш, Ефіопія, Південна Африка, Туреччина та Зімбабве) [1];
- 2) наявність великої кількості скотомогильників та неналежне їх утримання (до прикладу, в Україні їх налічується близько 13,5 тисяч) [4];
- 3) можливість використання даного захворювання як біологічної зброї (відомі випадки: острів Груїнард (Велика Британія), 1942; Свердловськ (Росія), 1979; США, 2001) [2].

Проаналізувавши дані щодо спалахів сибірки на території України за 2000–2024 роки, встановлено, що їх кількість стабільно знижується. Випадки захворювання були пов'язані значною мірою з недостатнім охопленням щепленнями тварин від сибірки, порушенням правил їх утримання, заходів особистої безпеки персоналу при догляді за тваринами, порушенням ветеринарно-санітарних правил при догляді, забої тварин, реалізації м'ясної продукції [3, 4].

Висновки: на підставі оцінки результатів проведеного дослідження можна сформулювати висновок, що імовірність виникнення спалахів сибірки в сучасному світі є досить високою. В Україні упродовж останніх років епізоотична ситуація щодо сибірки є контрольованою завдяки активній імунізації тварин та швидким реагуванням ветеринарних спеціалістів Держпродспоживслужби.

Бібліографічний список:

1. Carlson, C. J., Kracalik, I. T., Ross, N., Alexander, K. A., Hugh-Jones, M. E., Fegan, M., ... & Blackburn, J. K. (2019). The global distribution of *Bacillus anthracis* and associated anthrax risk to humans, livestock and wildlife. *Nature microbiology*, 4(8), 1337-1343.
2. D'Amelio, E., Gentile, B., Lista, F., & D'Amelio, R. (2015). Historical evolution of human anthrax from occupational disease to potentially global threat as bioweapon. *Environment international*, 85, 133-146.
3. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів - В Київській області зафіксовано випадок сибірки. (2022, 18 жовтня). ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА. <https://dpss.gov.ua/news/v-kyivskii-oblasti-zafiksovano-vypadok-sybirky>

4. В країні існують передумови для ускладнення епідемічної ситуації щодо сибірки. (2018, 24 жовтня). ДНІПРОВСЬКА РАЙОННА В МІСТІ КИЄВІ ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ. <https://dnipr.kyivcity.gov.ua/news/13065.html>